

Føroyar brúk fyri fleiri ungum vælútbúnum seljarum

JÓGVAN VIÐ KELDUR

Serliga seinastu árin hevur verið frammi, at tað er ov lítið hjá yngra vælútbúna ættarliðinum at venda heimaftur til.

Víðari, politikararnir gera einki fyri, at fólkið kemur heimaftur, tí vitanarsamfelagið, gransking og vælferðarsamfelagið sum heild er ov lítið virt og ikki livir upp til tey lond, haðani hesi koma við góðum og gevandi førningi. – Og so er lønin ov lítil, verður oftast lagt afturat.

Eingin ivi er um, at nakað er rætt í hesum útsagnum, tí avmarkað er, hvussu eksportinntøkurnar og harvið samfelagsinntøkurnar kunnu økjast, og sum onkur nú helst vil siga, nú vit “bara” hava fiskin á at líta, og vitanarsamfelagið ikki liggur á hægri støði!

22túsund tons óviðgjørð Ísland, okkara næstu grannar, hava havt fiskin, sum størstu útflutningsvørur við meiri enn 60 prosent-um av heildarútflutningi-

num, og nú eftir kreppuna siga kønir búskapar- og samfelagsfrøðingar, er fiskurin avgerandi tátturin fyri Ísland.

Føroyska heildarútflutningsvirðið var í 2007 4,022 mia. krónur. Av hesum vóru 136 mió. annað enn fiskur og 93. mió. krónur skip.

Hetta sigur okkum, sum ikki er nakað nýtt, at føroyski fiskarútflutningurin ríður um 95% av heildarútflutninginum, ímóti íslenska heildarútflutninginum uppá stívliga 60 prosent.

22túsund tons av fiski fara óviðgjørð av landinum. Hetta kundi givið, um vørin varð víðari viðgjørð eitt stað millum 50 og 100 mió. krónur í tímalønnum umframt drúgvavavleiddar lønir og inntøkur.

Umráðandi at selja frameiðsluna

So langt, sum fyri meiri enn 100 árum síðani sóu danir, sum tá dyrkaðu og úfluttu korn - ofta var lítið korn eftir til kýrnar so nógv av fænum doyði um vetrarnar - at tað ráddi um at fáa fatur á bíligum korni úr útheimi, og so “hvølva” korn í kýrnar, so hesar kundu framleiða kjøt, mjólk, smør og ost, sam-

stundis sum flogfeðnaðurin fekst at verpa fleiri egg og at kjøtið her eisini kundi útflytast. – Hetta skapti í sínari tíð succeslandbúnaðarlandið Danmark.

Eitt var at framleiða vørurnar, annað at selja og útflyta tær. Orsøkin til, at danir næstu 20 árin fram til fyrsta veraldarbardaga fingi “vind í seglini” og at hetta gjørdist ein sólskinssøga var, at eitt stórt lið av sölufólki, við bæði mál- og mentanarførleika, varð sett sett. – Kanska er tað troystasleyst at taka 100 ára gamalt dømi fram.

Til at selja okkara fisk við virði av umleið 4 milliardum krónum av fiski hava vit einar 15 til 20 seljarar, hetta talið av seljarum kann næstan sammetast við eina vala kjallaraforrætning í høvudsstaðnum.

Ungar seljarar við mál og mentan

Latið okkum tí brúka komandi árin til at senda okkara ungdom út í onnur lond at útbúgva seg sum seljarar. Vit hava hópin av fólki, sum hava útbúgving í enskum, týskum, fronskum og sponskum, og sum kundu lært mentanarmunir í útheimi og fingið holla

Norðfra er veitarin til Irma. Við sterkum heimamarknaði hevur hetta latið seg gera

útbúgving í söluarbeiði, so sum marknaðarkanning og marknaðarføring.

Latið okkum virka fyri, at fleiri ung, entusiastisk fólk koma heimaftur við enn betri málførleika og hollari vitan um mentanarmunir á altjóða sölumarknaðum, sum veruliga kunna tilføra okkara samfelag nakað, sum kann geva pening til privatu fyrirkøurnar, sum aftur kunnu kasta av sær til gransking og vitanarsamfelagið.

Vit eiga at leggja okkum í geyma, um føroyskar vørur skulu inn í útelndskar handlar, fiskur so væl sum aðrar vørur, skal onkur vora út av hillini fyri at geva pláss. Tá onkur vora fer út, standa 30 nýggjar seljarar klárir, fyri at fáa sínar vørur inn. Tí skal eitt drúgv, hart og samhang-

andi arbeiði útinnast fyri at fáa vørurnar inn og ikki minst fyri at varðveita marknaðin.

So Føroyar hava brúk fyri internationalum, vælútbúnum, entusiastiskum ungum seljarum við góðum mál- og mentanarførleika, fyri at fáa allar aðrar tættir á hægri støði. Vit fáa ikki meiri úr lands- og kommunukassum, enn vit gjalda inn!

Gerhard Lognberg og Selma Ellingsgaard

JÓGVAN VIÐ KELDUR

Fari ikki at leggja meg út í áhugaverda málið millum Gerhard Lognberg, løgtingsmann og Selmu Ellingsgaard, forkvinnu í

Starvsmannafelagnum.

Tó kenni eg meg freistaðan at koma við stuttari viðkomandi viðmerking, hvussu máttleyst tað kennist ikki at fáa fatur á almennum starvsfólki so væl sum fólki í privatari vinnu, nú samskiftismøguleikarnir eru so framúr góðir.

So seint sum í desember

royndi eg at fáa fatur á almennum starvsfólki. Tað kendist avmaktandi, og endaði við hesum maili:

»Tað kann tykjast fantastiskt at royna í tveir heilar dagar at fáa fatur á tær, fleiri ferðir í telefonini og einaferð á mailinum, havi fleiri ferðir biðið teg ringt aftur. Absolututtan

úrslit!!

Samstundis, sum eg sendi tær mail, sendi eg mail bæði til Qatar, Berlin og fleiri til Danmarkar. Øll hava svarað, summi bara á mailinum, meðan onnur bæði á maili og í telefonini. – Eg hugsar um “krýningarátakið” hjá Ejdesgaard VISJÓN 2015”!?!

Kanst tú ikki ringja til mín !!!!???!!«

So ringdi persónurin og vit fingi avgreitt málið!

Uttan at ganga nøkrum ov nær, haldi eg ikki, tað er ov nógv sagt, at alt ov fáir føroyingar – í okkara flexibla landi – eru struktúraðir í so máta. Hvørt munur er á

almennum og privatum havi eg sjálvsagt mína meining um, men fari í hesum viðfangi at lata hana liggja, men eingin misskilti Gerhard og Slemlu í Kringvarpinum.

Leggjast kann afturat, at tílík hending ikki er eindømi – langt ífrá!

Tríggjar boringar í Noregi komandi ársfjórðing

OLJULEITING
Tíðindaskriv

Faroe Petroleum boðar frá trimum boringum, sum felagið luttekur í teir komandi tríggir mánaðarnir. Hesar eru Hyme, South East Tor og Grosso.

PL006D – Hyme – Faroe Petroleum 10%: Felagið er nú farið undir at bora Hyme brunnin. Hyme er eitt týðandi oljumið, sum liggur beint vestan fyri South East Tor fundið, ið verður borað og royndarframleitt, aftan á Hyme brunnin. Tað fer at taka umleið 50 dagar at bora Hyme brunnin. Lundin Petroleum er fyrstøðufelag,

og boripallurin Mærsk Gallant borar brunnin.

PL006C – South East Tor – Faroe Petroleum 10% Tá liðugt er at bora Hyme brunnin verður farið undir at bora South East Tor, ið er ein metingarbrunnur. Tað er eisini Mærsk Gallant ið skal bora henda brunnin, sum fer at taka umleið 30 dagar at bora. Lundin Petroleum er fyrstøðufelag á loyvi PL006C.

South East Tor er eitt oljufund, sum liggur á 67 metra dýpi, og liggur nær við framleiðslueindirnar Eko-fisk, Valhall og Tor. Fyrsti brunnurin varð boraður á loyvinum í 1972, tá hann

varð royndarframleiddur frá tveimum oljufáðum, ið góvu ávikavist 4.525 og 4.281 tunnur av olju um dagin. Bæði South East Tor og Hyme liggja nær við framleiðslueindir, og møguleiki er at føra oljuna til verandi framleiðslueindir.

PL376 – Grosso – Faroe Petroleum 10% Um stutta tíð verður farið undir at bora Grosso oljuleitimiðið. StatoilHydro er fyrstøðufelag, og Ocean Vanguard boripallurin skal bora brunnin. Mett verður at boringin fer at taka 70 dagar. Tað er ikki bora á loyvinum áður, men Gjóa framleiðslupallurin og Agat gassfundið liggja beint

norðanfyri.

Hesar tríggjar boringarnar eru partar av eina spennandi boriverkætlan hjá felagnum. Herfyri varð boðað frá, at ein lánsavtala áljóðandi 500 mió. norskar krónur var gjørd við Bank of Scotland og Barclays Commercial Bank. Lánið fer at figgja leitiverkætlanina hjá felagnum í Noregi. Í Noregi fáa oljufeløg, sum ikki hava framleiðslu, 78% av leitikostnaðum afturgoldnar. Sostatt rindar landið 78% av leitikostnaðinum hjá Faroe Petroleum í Noregi. Lánsavtalan ger nýtslu av hesum skattaviðurskiftum, og figgjar 75% av leitikostnaðinum inntil landið rindar 78% aftur árið eftir.

